

Iitin kunnan lausunto Päijät-Hämeen maakuntakaava 2060 luonnoksesta

Iitin kunta pitää tärkeänä, että maakuntakaavan ratkaisut tukevat paikallista elinvoimaa, maankäytön joustavuutta sekä kestäväää kehitystä ennemmin kuin rajaavat kuntien mahdollisuuksia kehittää aluettaan. Lausunnossa tuodaan esiin keskeisiä huomioita erityisesti viherverkoston ydinalueiden, kulttuuriympäristön ja maiseman, työpaikka-alueiden, sähkönsiirron sekä tuulivoiman osalta.

Tarkastelun lähtökohtana on, että kaavan määräykset ja merkinnät mahdollistavat monipuolisen maankäytön, yritystoiminnan ja uusiutuvan energian hankkeiden edistämisen, samalla kun alueiden luonto- ja kulttuuriarvot huomioidaan asianmukaisesti.

Lausunnossa esitetään näiltä osa-alueilta täsmennyksiä ja kehittämis ehdotuksia, joiden tavoitteena on parantaa kaavan selkeyttä, tulkittavuutta ja käytännön toteutuskelpoisuutta Iitin kunnan näkökulmasta.

Viherverkoston ydinalueet

Perheniemeen, Tillolaan ja Vuolenkoskelle on osoitettu laajoja viherverkoston ydinalueita. Merkinnällä voi olla mahdollisesti vaikutusta alueiden maankäyttöön sekä yrittäjyyteen.

Merkinnän ei tulisi suoraan rajoittaa maankäytön tarpeita, vaikka se herättää huomioimaan viherverkoston ydinalueet suunnittelussa. Kaavamääräyksestä tulisi käydä selkeästi ilmi, että se mahdollistaa muutkin maankäyttömuodot virheverkoston ydinalueella kuin maa- ja metsätalouskäytön sekä haja- tai loma-asumisen.

Viherverkoston ydinalueita koskevat aluerajaukset ovat niin laajoja, että hahmotettavuuden vuoksi rasterilla merkitseminen kaavakartalle viivamerkinnän sijaan voisi olla perusteltua.

Kulttuuriympäristö ja maisema

Merkityt maisema- ja kulttuuriympäristön alueet ovat hyvin laajoja ja niitä on osoitettu Iitin alueelle merkittävän paljon laajoina aluevarauksina. Kaavamääräyksen mukaan suunnittelun yhteydessä tulee pyytää lausunto ympäristöviranomaiselta ja museoviranomaiselta. Iitin kunta esittää, että lausunnon pyytäminen tulisi jättää kunnan omaan harkintaan tai poistaa maininta kokonaan, koska läheskään kaikissa tapauksissa lausunnon pyytäminen ei ole perusteltua.

Vaihtoehtoisesti rajauksista vain olennaisimmat tulee säilyttää kaavassa ja nekin merkitä esimerkiksi keskeisimpien rakennettujen kulttuuriympäristökohteiden ympäristöön.

Iitin alueella on tutkittavana useampia muutamien kymmenien hehtaarien aurinkovoiman tuotantoalueita yksityisten maanomistajien kiinteistöillä.

Kaavaselostuksen mukaan aurinkoenergian tuotantohankkeista päätetään kuntakohtaisesti lainsäädännön asettamien reunaehtojen puitteissa, kuitenkin edellä selostetut viherverkoston ydinalueet sekä kulttuuriympäristö- ja maisema-alueet yhdessä muodostavat esitetyillä kirjauksilla aluevarauksia, jotka voivat muodostua ahtaasti tulkittaessa itsessään tai läheisinä alueina esteiksi hankkeille huomioiden hanketoimijoiden omat vastuullisuustavoitteet.

Kuva 1: Oheisesta karttaotteesta ilmenee tilanne Etelä-litin alueella, jossa käytännössä kaikki tiheimmin asutut kyläalueet on merkitty kulttuuriympäristöksi ja huomattava alue niiden lisäksi viherverkoston ydinalueeksi riippumatta tuulivoimavarauksesta. Voimajohtolinjat kulkevat osin näiden alueiden läpi tai aivan läheisyydessä. Uusiutuvan energian tai energiavaltaisten hankkeiden sijoittuminen voimajohtolinjojen läheisyyteen voi estyä em. merkinnöillä. Hankkeita voi syntyä myös alemman tason sähköverkkoon, joka ei ilmene maakuntakaava-tasolla.

Työpaikka-alueet

Iitissä ollaan tyytyväisiä työpaikka-alueen, uuden käyttövoimien jakelupisteen ja tilaa vaativan tai liikennettä palvelevan erikoiskaupan alueen osoittamiseen Vt12 Kausalan uuden eritasoliittymän yhteyteen. Nämä merkinnät ovat linjassa kunnan suunnitelmien kanssa.

Vt12 Tillolan uuden eritasoliittymän ympäristössä työpaikka-alueen merkinnän tulisi olla laajempi kuten voimassa olevassa maakuntakaavassakin on osoitettu. Iitin kunnalla on tavoitteena kaavoittaa valtatie pohjoispuolelle, liittymästä itään suuntautuvalle alueelle suuria yritystontteja. Alueella on teollisuutta jo nykyisinkin.

Lisäksi Vt12 varrella Kausalan läntinen liittymä (Jokue/Matkakeitaan alue) tulisi huomioida tulevaisuudessa mahdollisena työpaikka-alueena, vaikka toistaiseksi sen kaavoituksesta ei ole tarkempaa suunnitelmaa.

Kausalan Kymenrannan työpaikka-alue puuttuu kaavakartalta. Aluetta ei ole kuitenkaan huomioitu nykyisessäkin maakuntakaavassa. Iitin kunta pyytää lisäämään merkinnän, koska alueella on jo nyt olennaista teollista ja kaupallista toimintaa ja kunnan yritystontteja. Alueelle kehitetään lisäksi uusiutuvan energian (aurinkovoima) hanketta sekä useampia akkuvarasto-kohteita.

Sähkönsiirto

Kunnan elinvoiman kannalta pidetään hyvänä kehitettävien voimajohtolinjausten osoittamista Korian ja Heinolan sekä Korian ja Niinikosken välille. Huomioiden näiden voimajohtolinjausten kehityssuunnitelmat tulisi edellä mainittuja aluevarauksia (viherverkosto, kulttuuriympäristö) arvioida niin, että ne tai niiden läheisyys eivät muodosta estettä tässä suhteessa.

Tuulivoima

Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeudeksi on kaavaselostuksen tekstiosassa merkitty 250 metriä, joka pohjautunee maisemavaikutusten arvioinnissa käytettyyn korkeuteen 300 m. Kaikkia tuulivoima-alueita ei ole katsottu tarpeelliseksi merkitä maakuntakaavaan.

Iitissä on tällä hetkellä vireillä Anhavan tuulivoimakaava, jota ei ole merkitty maakuntakaavan tuulivoima-alueisiin. Tämän kaavan valmistelumateriaaleissa on tuulivoimaloiden kokonaiskorkeutena käytetty mm. ympäristövaikutusten arvioinnissa 262 metriä. Voimaloiden tarkoituksenmukainen korkeus voi vaihdella alueittain ja olla kiinni myös käytettävästä voimalatekniikasta, joka kehittyy edelleen. Kaavaan kirjattaviin määreisiin toivotaan tältä osin joustavuutta niin, että kaava huomioi teknologian kehittymisen ja eri kohteiden paikalliset piirteet (mm. näkyvyysolosuhteet).